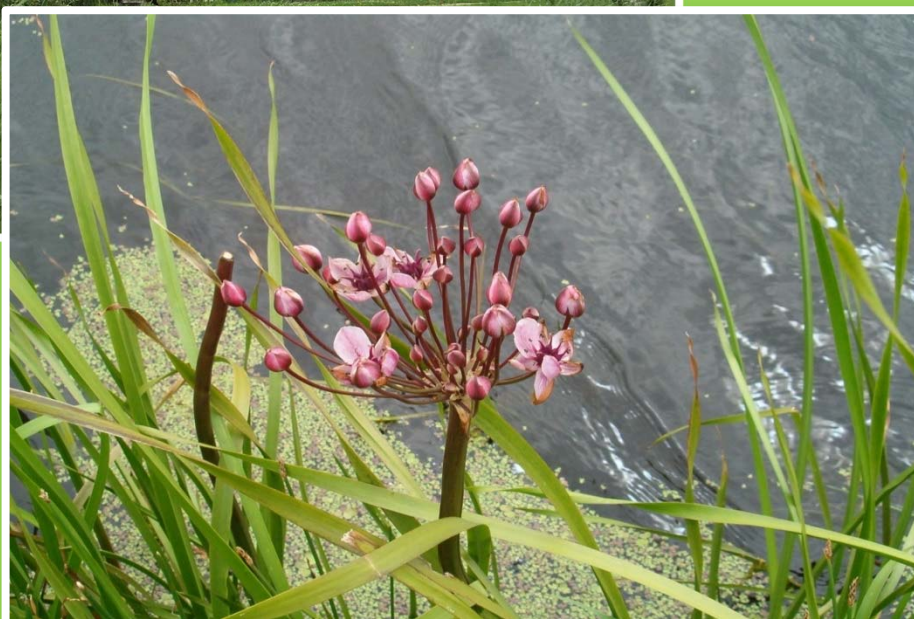

Langereis 22 te Hoogwoud

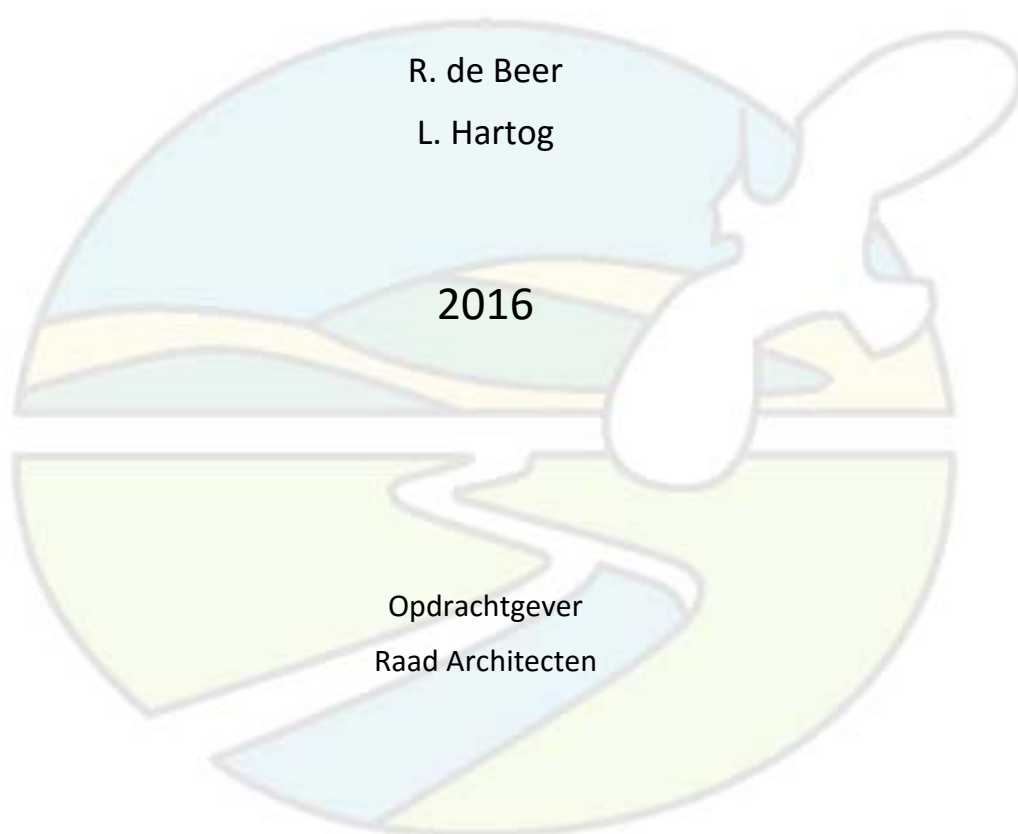

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-Advies

Langereis 22 te Hoogwoud

Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-advies 2016

Versie	Datum
Concept	22 juli 2016
Eindrapport	29 juli 2016

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G

Hazenkoog 35-A

2295 RV Kwintsheul

1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
1.1	Aanleiding en doel van het onderzoek	6
1.2	Het plangebied.....	6
2	Methode	7
3	Resultaten	8
3.1	Beschrijving aanwezige biotopen	8
3.2	Beschermden soorten.....	9
3.2.1	Planten	9
3.2.2	Vissen	9
3.2.3	Amfibieën	10
3.2.4	Vogels	10
3.2.5	Zoogdieren	11
3.2.6	Overige fauna	12
4	Wetgeving	13
4.1	Flora- en faunawet.....	13
4.1.1	Zorgplicht.....	13
4.1.2	Verbodsbepalingen	13
4.1.3	Vrijstellingen.....	13
4.1.4	Ontheffingsmogelijkheid	14
4.1.5	Gedragscode.....	15
4.1.6	Broedvogels.....	16
4.1.7	Ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet.....	17
4.2	Natuurbeschermingswet 1998	17
4.3	Natuurnetwerk Nederland	18
4.4	Overig.....	18
4.5	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.....	19
5	Conclusies en aanbevelingen	20
6	Literatuur	23

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

Er bestaan plannen een perceel aan de Langereis 22 te Hoogwoud, gemeente Opmeer in Noord-Holland, her in te richten. Het bestaande woonhuis wordt daarbij gesloopt en elders op het perceel wordt een nieuw huis gebouwd. Er zullen tevens enkele aanpassingen worden gedaan aan omliggend water. Voor de uitvoer van de plannen is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.

In opdracht van Raad Architecten heeft Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Van der Goes en Groot in het kader van de Flora- en faunawet een *quicksan* uitgevoerd naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna in het plangebied.

Het onderzoek heeft bestaan uit een veldbezoek en een bureaustudie.

1.2 Het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het onderzoeksgebied aangegeven. Het plangebied maakt deel uit van de open lintbebouwing van Langereis ten westen van Hoogwoud. Rond de bebouwing van het Langereis is in de tuinen veel begroeiing en hogere bomen aanwezig. Aan weerszijden van Langereis ligt open intensief gebruikt agrarisch gebied.

Figuur 1.
Ligging van het
plangebied.

2**Methode**

Het plangebied is op 13 juli 2016 bezocht om enerzijds de aanwezige en aangrenzende biotopen te beschrijven en anderzijds eventuele incidentele waarnemingen te doen van beschermde flora en fauna (voor zover waarneembaar). Op basis van de aangetroffen biotopen en informatie uit de vakliteratuur over populaties in de omgeving, is per soortgroep een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van in ieder geval die beschermde soorten waarvoor, indien aanwezig, ontheffing moet worden aangevraagd bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling.

Ligging van het plangebied met op de voorgrond het te bebouwen gebied en op de achtergrond de te slopen opstallen.

3**Resultaten****3.1 Beschrijving aanwezige biotopen**

Het her in te richten plangebied bestaat uit twee percelen, een perceel met een aantal verschillende opstallen en een groot graslandperceel waar de toekomstige bebouwing is gepland.

In het perceel in het noorden van het plangebied staat een oud woonhuis. Het middendak heeft een punt en is gedekt met dakpannen. De zijkanten zijn lager en hier liggen de dakpannen vrijwel plat. Het puntdak heeft een viertal dakkapellen. Er is ook een schoorsteen aanwezig, deze is volledig bedekt door begroeiing van een opgroeiende druivenstruik. De lange muren en de zuidelijke kopse kant bestaan uit baksteen. Ook hier groeien veel klimplanten, voornamelijk druif en ook Klimhortensia. De achterzijde (noordkant) van het woonhuis bestaat uit hout. De lange zijden van het dak hebben dakgoten. De dakpannen langs deze randen lijken nauw gesloten. Aan de korte zijden zitten echter smalle kieren tussen de dakpannen de houten afwerking. Hier en daar zijn tevens smalle ruimtes onder en tussen dakpannen te zien.

Achter het woonhuis is een schuur gelegen. Het voorste gedeelte van deze schuur heeft een puntdak met dakpannen. De muren bestaan uit steen en de voorzijde heeft een houten schuifdeur. Er zitten kieren tussen de dakpannenrand en de houten betimmering aan de voorzijde van het gebouw. Tegen de grote schuur zijn enkele kleine houten schuren en een kasje aangebouwd. De daken van deze kleine gebouwen bestaan van uit golfplaten. Deels zijn deze schuren open. Hier zijn enkele nestjes aangetroffen. De nesten zijn van Boeren-zwaluw en waarschijnlijk Winterkoning en/of Witte kwikstaart.

Achter het woonhuis ligt een essenbosje met nitrofiële ondergroei van o.a. Grote Brandnetel en Look zonder Look. Er loopt een paadje van houtsnippers door dit bosje.

Een groot deel van de tuin bestaat uit een gazon met een aantal oude fruitbomen. In de fruitbomen zijn een enkele gaten aanwezig. Naast fruitbomen groeien rondom het huis verschillende bosschages met oudere bomen en struikgewas. Hier groeien soorten zoals Ruwe berk, Beuk, Schietwilg en diverse naaldbomen en coniferen. Voor zover te zien zijn er geen duidelijke gaten in de hogere bomen aanwezig. Wel werden een aantal holtes gezien in lage knotwilgen. Er werden in de bomen geen grote nesten gezien maar vanwege de dichte kroonbegroeiingen was dat niet overal goed te beoordelen.

In het plangebied is in het zuidelijk deel een groot perceel grasland aanwezig. Op dit kruidenarme perceel is Engels raaigras dominant. Hier en daar groeit zuring. Langs de randen met vrijwel alle wateren is een rand met veel Fioringras aanwezig.

In- en rond het plangebied liggen diverse wateren. Van een klein water ten westen van het huis is een soort vijver van gemaakt. Aan de huiskant is hier een beschoeiing aanwezig. Het vrij heldere water heeft veel submerse planten als Grof hoornblad, Smalle waterpest en er drijft hier en daar Klein kroos. De diepte is circa 40 cm en er is vrijwel geen slib.

De sloot naast de tuin aan de oostkant van het huis is vrijwel verdroogd en bevat veel kroos. De sloot tussen de weg en het perceel aan de westkant is zo'n 3,5 meter breed, 60 cm diep en vrij helder. Mogelijk is deze recent leeggehaald, er zijn geen ondergedoken waterplanten aanwezig. Tevens is de rietkraag aan wegkant gemaaid. Deze sloot heeft een hoge bedekking aan kroos, voornamelijk Bultkroos en Veelwortelig kroos. Op de kant van het perceel is de rietkraag nog intact. De soortenrijkdom van de oevervegetatie is hier niet hoog. Er is een meerkoetnest in het zuidoosten op de grens van het plangebied aanwezig.

De sloot zuidelijk van het graslandperceel ten westen van de dam is met 1,5 meter smaller en bevat onderwaterplanten, zoals Schede-fonteinkruid en Grof hoornblad. Daarnaast is ook kroos aanwezig. De oeverbegroeiing bestaat uit Riet, Heen, Gele lis. Er ligt een matig diepe sliblaag.

Vanaf de dam naar het oosten is het water weer breder, zo'n 3,5 meter en 50 cm diep. Het water is hier vrij helder met Grof hoornblad, Veelwortelig kroos en Bultkroos. De oevervegetatie bestaat hier voornamelijk uit kruidenarm Riet.

De sloot ten oosten van het grasland perceel heeft een kleiige bodem en vrijwel geen slib. Het water is helder en zit vol ondergedoken waterplanten, voornamelijk Grof hoornblad. Grotendeels is de oppervlakte ook bedekt met kroos. De oevervegetatie bevat veel Grote egelskop.

3.2 Beschermde soorten

3.2.1 Planten

In de sloot oostelijk van het plangebied groeit plaatselijk Zwanenbloem, deze soort is licht beschermd en wordt genoemd in tabel 1 van de Flora- en faunawet, zie §4.1.4. In het plangebied werd geen zwaar beschermde flora waargenomen. Deze wordt ook niet verwacht.

3.2.2 Vissen

De aanwezige wateren zijn potentieel geschikt voor Bittervoorn en Kleine modderkruiper. Deze soorten zijn zwaar beschermd. Ze

Zwanenbloem in een sloot langs het plangebied.

worden genoemd in Tabel 3 (Bittervoorn) en Tabel 2 (Kleine modderkruiper) van de Flora- en faunawet, zie §4.1.4.

3.2.3 Amfibieën

Het plangebied levert geschikt voortplantingswater voor enkele algemene soorten amfibieën zoals Gewone pad, Kleine watersalamander, Bruine kikker of groene kikker (bastaardkikker en/of Meerkikker). Al deze soorten zijn beschermd onder het lichte beschermingsregime, ze worden genoemd in Tabel 1 van de Flora- en faunawet, zie §4.1.4.

In het plangebied is tevens geschikt landbiotoop aanwezig dat buiten de voortplantingsperiode kan worden benut door dezelfde algemene soorten amfibieën, met name door Gewone pad, kleine watersalamander en Bruine kikker. Groene kikkers overwinteren in het voortplantingswater.

Het onderzoeksgebied is niet geschikt voor de Rugstreeppad. De wateren zijn te weinig geïsoleerd en te diep en in- en rond het plangebied is geen geschikt landbiotoop aanwezig zoals zandig substraat of zand- en puinhopen.

3.2.4 Vogels

In het plangebied zullen algemene bos- en struweelvogels tot broeden komen zoals bijvoorbeeld Merel, Zanglijster, Zwartkop, Winterkoning en Heggemus.

Zoals aangegeven werd in het water langs de wegkant een nest van de Meerkoet gevonden. Er zouden ook andere watervogels zoals Wilde eend of Waterhoen in het plangebied kunnen broeden.

Op het erf en in de bebouwing broeden Boerenzwaluw en mogelijk Witte kwikstaart. Ook andere ervvogels zoals Turkse tortels en Spreeuw kunnen rond de bebouwing verwacht worden.

Al deze vogels vallen onder het zwaardere beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Men dient activiteiten waarbij nesten verstoord of vernield kunnen worden buiten het broedseizoen plaats te doen vinden, dus niet van grofweg 15 maart tot 15 juli.

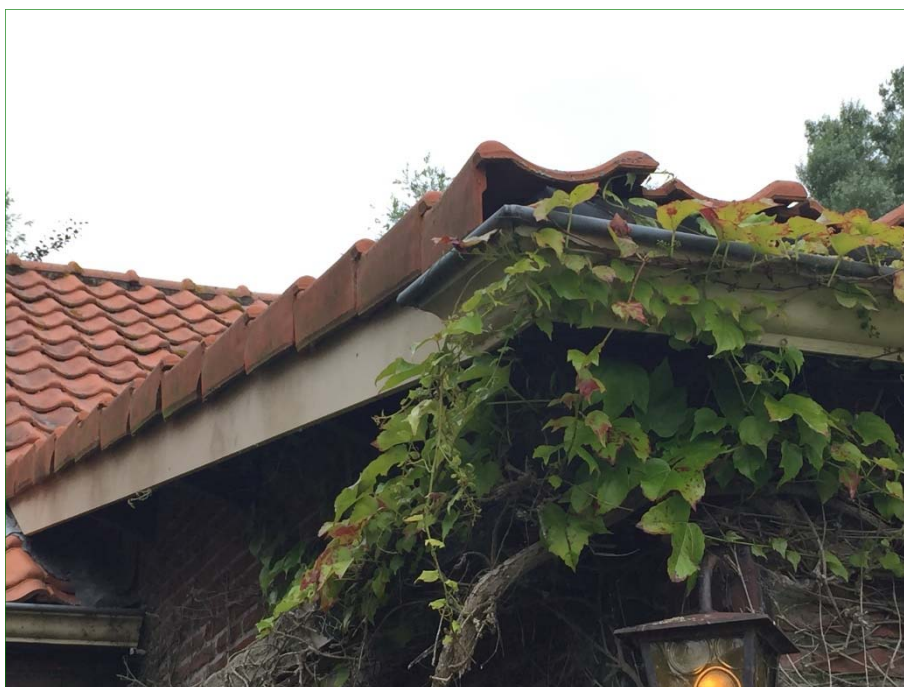
Het is niet geheel uit te sluiten dat in de schuren of onder dakpannen de Huismus broedt. De Huismus is een vogelsoort met jaarrond beschermde nesten. Deze soort werd tijdens de quickscan weliswaar niet waargenomen maar er is meer onderzoek in een andere tijd nodig om het vóórkomen geheel uit te sluiten. Hetzelfde geldt voor Gierzwaluw die weliswaar schaars voorkomt in het buitengebied maar op grond van de aangetroffen biotopen niet geheel kan worden uitgesloten op grond van alleen een quickscan.

In de hoge bomen en coniferen binnen het plangebied zouden soorten als Sperwer, Boomvalk of Ransuil tot broeden kunnen komen. Vanwege de dichte begroeiing is de afwezigheid van grote nesten die deze soorten gebruiken niet met zekerheid vast te stellen.

3.2.5 Zoogdieren

Het is mogelijk dat in het gebied enkele (kleine) zoogdieren voorkomen zoals Egel, Haas, kleine marterachtigen en verschillende algemene soorten (spits)muizen. Deze soorten zijn alle beschermd onder het lichte beschermingsregime, ze worden genoemd in Tabel 1 van de Flora- en faunawet, zie §4.1.4.

Het onderzoeksgebied is niet geschikt voor de Noordse woelmuis en de Waterspitsmuis. De benodigde levensvoorwaarden zijn hiervoor niet aanwezig.

Onder dakpannen kunnen vleermuizen vestigen, de holtes zijn bereikbaar door spleten onder de pannen en het dak.

In het plangebied kunnen vleermuizen verblijven. Met name onder dakpannen (Laatvlieger) maar ook in holtes van (fruit) bomen en holtes bereikbaar via spleten onder het dak, zouden (tijdelijk) vleermuizen kunnen verblijven.

Het plangebied is tevens zeer geschikt voor foeragerende vleermuizen. De aanwezige luwe plekken kunnen zorgen voor concentraties van insecten waardoor vleermuizen worden aangetrokken. De lintbebouwing van Langereis zou daarnaast een belangrijke vliegroute kunnen zijn voor vleermuizen omdat dit een belangrijke landschapslijn vormt in een verder zeer open gebied.

3.2.6 Overige fauna

Het onderzoeksgebied is niet geschikt voor andere beschermde diersoorten in verband met het ontbreken van geschikt biotoop.

Wateren in het plangebied kunnen geschikt zijn voor zwaar beschermde vissoorten.

4**Wetgeving****4.1 Flora- en faunawet**

De Flora- en faunawet is het nationale wettelijke kader dat de soortbeschermende bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn in nationaal recht heeft omgezet.

De soortenlijst die volgt uit deze bepalingen is door de Minister van EZ aangevuld met een extra aantal landelijk te beschermen soorten.

4.1.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Flora- en faunawet is de zorgplicht (artikel 2), die stelt “dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

4.1.2 Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bepaalt dat het verboden is:

- ♣ Planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- ♣ Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen, dan wel opzettelijk te veront-rusten (artikel 9 en 10);
- ♣ Verder is het verboden van beschermde diersoorten nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen of te verstoren (artikel 11) en iets dergelijks geldt voor eieren (artikel 12).

4.1.3 Vrijstellingen

De Mol is vrijgesteld van de verboden van de artikelen 9 t/m 11 en daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis vrijgesteld in of op gebouwen of daarbij behorende erven.

Er zijn daarnaast nog een aantal andere algemene soorten aangewezen die vrijgesteld zijn van de verboden van de artikelen 8 t/m 12, indien werkzaamheden worden verricht in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig

gebruik of van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor deze soorten hoeft dan geen ontheffing te worden aangevraagd, maar de zorgplicht blijft onverminderd gelden. Dit wordt het 'lichte beschermingsregime' genoemd, geldend voor de zogenaamde '**Tabel 1-soorten**' (zie kader 'Tabellen van de Flora- en faunawet'. Voor een precies overzicht van soorten in de tabellen zie:

<http://www.vandergoesengroot.nl/wet-en-regelgeving/huidige-natuurwetgeving/>

4.1.4 Ontheffingsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals het aanleggen van woningbouw- of bedrijventerreinen, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing volgens artikel 75 van de Flora- en faunawet verkregen worden.

Als er beschermde soorten voorkomen uit Tabel 2 of Tabel 3 (zie kader 'Tabellen van de Flora- en faunawet') én als het niet mogelijk is door middel van verzachtende en/of compenserende maatregelen schade aan deze natuurwaarden te voorkomen, dan is ontheffing vereist.

Kader
Tabellen van de Flora- en faunawet.

Tabel	Omschrijving
Tabel 1	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als "bestendig beheer en onderhoud", "bestendig gebruik" of "ruimtelijke ontwikkeling", geldt een vrijstelling voor de soorten uit Tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft dan geen ontheffing aangevraagd worden. Voor andere dan hierboven genoemde activiteiten is voor de soorten uit Tabel 1 wel een ontheffing nodig.
Tabel 2	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als "bestendig beheer en onderhoud", "bestendig gebruik" of "ruimtelijke ontwikkeling", geldt een vrijstelling voor de soorten in Tabel 2, <u>mits</u> activiteiten aantoonbaar worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Als de functionaliteit van de voortplantings-, rust- en/of vaste verblijfplaats niet kan worden gegarandeerd en men niet in het bezit is van een dergelijke gedragscode, is voor de soorten in Tabel 2 een ontheffing nodig.
Tabel 3	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als "bestendig beheer en onderhoud" of "bestendig gebruik", geldt een vrijstelling voor de soorten in Tabel 3 <u>mits</u> activiteiten aantoonbaar worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als "ruimtelijke ontwikkeling", en de functionaliteit van de voortplantings-, rust- en/of vaste verblijfplaats kan niet worden gegarandeerd, dan is voor Tabel 3-soorten een ontheffing nodig. Ook voor vogels geldt deze zware toets.

Als door het nemen van voldoende verzachtende en/of compenserende maatregelen geen schade optreedt (te beoordelen door het Ministerie van EZ!), hoeft geen ontheffing te worden verkregen.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (Ministerie van EZ) op grond van de volgende punten per beschermingsregime of soortgroep:

Tabel 2

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Tabel 3 én voorkomend in Bijlage IV Habitatrichtlijn

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Is er een wettelijk belang zoals bescherming flora en fauna, volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten?
- ♣ Zijn er bevredigende alternatieven?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Tabel 3, niet voorkomend in Bijlage IV Habitatrichtlijn

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Is er een wettelijk belang zoals onder andere eerder genoemde belangen of een belang in de vorm van het uitvoeren van werkzaamheden in verband met ruimtelijke inrichting en ontwikkeling?
- ♣ Zijn er, bevredigende, alternatieven?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Broedvogels (zie §4.1.6)

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Is er een wettelijk belang zoals bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, bedreiging van de volksgezondheid of openbare veiligheid?
- ♣ Zijn er bevredigende alternatieven?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Voor een overzicht van de soorten van Bijlage IV zie:

http://www.hetInVloket.nl/txmpub/files/?p_file_id=37183.

4.1.5 Gedragscode

Indien men in het bezit is van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode hoeft bij werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud en van bestendig gebruik voor de **Tabel 2- en 3-soorten** en ook voor vogels geen ontheffing te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode. Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben

opgesteld. Te beïnvloeden soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld!

Bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting hoeft voor **Tabel 2**-soorten geen ontheffing te worden aangevraagd wanneer men in het bezit is van (of aansluit bij) een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode.

4.1.6 Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Als men versturende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaatsvinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen ontheffing noodzakelijk.

Vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van vaste rust- of verblijfplaatsen en zijn daarom jaarrond beschermd.

Van enkele soorten zijn de nesten jaarrond beschermd. De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). **Let wel!** Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf wordt zowel de verblijfplaats als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan, betrokken!

Voor jaarrond beschermde soorten kan, meestal alleen buiten het broedseizoen, ontheffing worden aangevraagd. Een 'omgevings-check' is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat door verzachtende en /of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten.

Soort	Categorie	Toelichting codes
Boomvalk	4	Vogelsoorten waarvan de nesten in principe jaarrond zijn beschermd met beschermingscategorie: 1 = soorten die ook buiten het broedseizoen het nest gebruiken als vaste rust- of verblijfplaats, 2= koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop, 3 = soorten die elk jaar op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing, 4 = soorten die niet of nauwelijks zelf in staat zijn een nest te maken.
Buizerd	4	
Gierzwaluw	2	
Grote gele kwikstaart	3	
Havik	4	
Huismus	2	
Kerkuil	3	
Oehoe	3	
Ooievaar	3	
Ransuil	4	
Roek	2	
Slechtvalk	3	
Sperwer	4	
Steenuil	1	
Wespendief	4	
Zwarte wouw	4	

of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn en er geen ontheffing nodig is, moeten deze middels een ontheffingsaanvraag worden voorgelegd aan het Ministerie van EZ. Het is uiteraard essentieel dat de (aan het ministerie) voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk worden genomen.

De overige vogelsoorten keren weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen' (categorie 5).

4.1.7 Ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet

Zijn er negatieve effecten mogelijk op soorten van **Tabel 2** en/of **Tabel 3** dan dient een "Aanvraag ontheffing, ingevolge Flora- en faunawet artikel 75, vierde lid of vijfde lid onderdeel c" te worden ingediend bij de 'Rijksdienst voor Ondernemend Nederland' (RVO) van het Ministerie van EZ. Deze aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ Een zogenaamd 'Activiteitenplan' met daarin:
 - Een beschrijving de plannen, tijdstip en locatie van uitvoer en van de te verwachten schade voor de in de aanvraag vermelde soorten. Beschrijving van het doel en de eventuele alternatieven.
 - Een beschrijving van de werkwijze en de te verwachten effecten op zwaar beschermde natuurwaarden.
 - Een beschrijving van voorgenomen mitigerende en/of compenserende maatregelen indien schade onvermijdelijk is.
- ♣ Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (ongeveer 3-5 jaar geldig).
- ♣ Aanvraagformulier 'Ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet'

Voor de eerdergenoemde **Tabel 3**-soorten dient wegens een uitgebreide toets ook te worden vermeld:

- ♣ Onderbouwing van de keuze voor de geplande locatie van de voorgenomen activiteit en onderzoek naar alternatieve locaties.
- ♣ De onderbouwing van het wettelijke belang van de voorgenomen activiteit.

4.2 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 is het nationale wettelijke kader dat de gebiedsbeschermende bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn in nationaal recht heeft omgezet.

Gebieden die hieronder vallen zijn de Natura 2000-gebieden en de Beschermde Natuurmonumenten. Voor een overzicht van deze gebieden zie:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=infogebieden>

Voor natuurgebieden die geheel of gedeeltelijk binnen de grenzen van een provincie liggen, is die Provincie het bevoegde gezag. Soms kan ook een andere provincie bevoegd zijn, of het ministerie van EZ.

Procedure bij vergunningaanvraag

Initiatiefnemers die een project willen uitvoeren IN of NABIJ een natuurgebied dat wordt beschermd door de Nb-wet dienen altijd na te gaan wat de mogelijke gevolgen zijn voor het natuurgebied. De eerste stap daarbij is om eerst met de provincie in vooroverleg te treden. Hierbij krijgt u de mogelijkheid uw project toe te lichten. Zij kan de mogelijkheden en onmogelijkheden uitleggen en informatie verschaffen voor het (voor)onderzoek.

In het (ontwerp)aanwijzingsbesluit van het natuurgebied (van zowel Natura 2000 als van een Beschermde Natuurmonument) staat opgenomen voor welke natuurwaarden het gebied is aangewezen. Er dient een (voor)onderzoek te worden gedaan waarin deze natuurwaarden worden genoemd, en welke effecten er mogelijk zijn op deze natuurwaarden door de voorgenomen activiteiten.

Als er geen negatieve effecten zijn is er geen vergunningplicht. Als er wel effecten zijn, kan vergunning worden verleend aan de hand van het (voor)onderzoek. Als er significante negatieve effecten zijn, kan vergunning uitsluitend verleend worden aan de hand van een passende beoordeling. In zo'n passende beoordeling wordt het initiatief dan afgewogen tegen de belangen, en wordt de mogelijkheid van mitigatie en compensatie nagegaan.

4.3 Natuurnetwerk Nederland

Ingrepen in gebieden die horen bij het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) worden in principe niet toegestaan, tenzij bijvoorbeeld uitgesloten is dat de ingreep een negatief effect heeft op het netwerk of de ingreep een groot maatschappelijk belang dient. Als een dergelijke ingreep wordt toegestaan, moeten eventuele nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen en de resterende schade moet worden gecompenseerd.

4.4 Overig

Naast deze wetgeving zijn soms andere gebiedsbeschermende bepalingen van kracht. Dit kunnen regionale of provinciale plannen of visies zijn die gebieden of soorten (extra) beschermen. Een voorbeeld hiervan zijn de 'weidevogelleefgebieden' van de Provincie Noord-

Holland. Per gebied zal moeten worden nagegaan of dergelijke bepalingen aan de orde zijn.

4.5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Vanaf 1 oktober 2010 is het mogelijk geworden voor particulieren, bedrijven en overheden om voor projecten een zogenaamde omgevingsvergunning aan te vragen onder de 'Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' (Wabo).

De omgevingsvergunning komt in plaats van een groot aantal andere losse vergunningen en kan digitaal (of op papier) worden aangevraagd bij de gemeente waarin de activiteit plaats vindt. Formulieren zijn (digitaal) te verkrijgen via www.omgevingsloket.nl.

Ook een ontheffing Flora- en faunawet en een vergunning Natuur- beschermingswet 1998 kan onder de Wabo worden aangevraagd in het formulier door aan te geven dat 'Handelingen worden verricht met gevolgen voor beschermde dieren en planten'. Vervolgens kan met het (digitale) formulier, ongeveer op dezelfde wijze als bij de ontheffingsaanvraag zoals hierboven beschreven, worden aangegeven welke beschermde flora en fauna voorkomt, wat de verwachte schade is, wat het belang is van de ingreep en welke verzachtende (mitigerende) en/of compenserende maatregelen worden getroffen. De gemeente waarbij de aanvraag is ingediend stuurt de informatie omtrent beschermde flora en fauna naar het ministerie van EZ die een 'Verklaring van geen bedenkingen' (Vvgb) afgeeft als onderdeel van de omgevingsvergunning. Als voorschriften worden overtreden en beschermde soorten worden geschaad, moeten de gemeenten handhaven. Bij een overtreding van de Flora- en faunawet die los staat van de Wabo, moet het ministerie van EZ optreden.

Mogelijke sancties zijn geldelijke boetes of stilleggen van werkzaamheden.

5

Conclusies en aanbevelingen

- ♣ Het onderzoeksgebied is in potentie geschikt voor beschermde soorten planten, vissen, amfibieën, vogels en (kleine) zoogdieren.
- ♣ Gezien het aanwezige biotoop, het oppervlak, de geografische ligging en informatie uit de vakliteratuur over populaties in de omgeving, zullen van de planten, amfibieën en (kleine) zoogdieren (behalve vleermuizen!) alleen licht beschermde soorten aanwezig zijn.
- ♣ Voor de aangetroffen of verwachte licht beschermde soorten gelden geen verbodsbepalingen als werkzaamheden worden verricht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zoals het besproken plan. Een ontheffing is voor deze soorten/soortgroepen niet nodig.
- ♣ In het plangebied komen broedvogels voor. Voor de verwachte aanwezige broedvogels dienen werkzaamheden waarbij nesten vernield of verstoord kunnen worden, zoals de sloop van gebouwen, kap van bomen en struiken of het verwijderen van vegetatie in slootoevers of percelen, buiten het broedseizoen plaats te vinden. Een ontheffing is voor broedvogels dan niet nodig. Het broedseizoen loopt ruwweg van half maart tot half juli.
- ♣ In de bestaande bebouwing van het plangebied én in de hogere bomen rond het huis, kunnen jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels voorkomen, namelijk die van Huismus, Gierzwaluw en in bomen broedende roofvogels zoals Sperwer, Boomvalk of Ransuil. Als bebouwing wordt gesloopt of als hoge bomen worden gekapt, dient vervolgonderzoek naar in gebruik zijnde verblijfplaatsen van deze vogelsoort(en) uitgevoerd te worden (zie voor de optimale onderzoeksperiode Tabel 1). Worden tijdens vervolgonderzoek dergelijke verblijfplaatsen gevonden, dan dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven.
- ♣ In het onderzoeksgebied kunnen beschermde vissen uit tabel 2 en 3 voorkomen. Omdat wateren gedempt gaan worden, is vervolgonderzoek naar beschermde vissen uit tabel 2 en 3 van de Flora- en Faunawet noodzakelijk. Het gaat dan om Kleine modderkruiper en Bittervoorn (zie voor de optimale onderzoeksperiode Tabel 1). Worden tijdens de veldinventarisatie één of meer van deze soorten aangetroffen, dan dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven.
- ♣ In het plangebied kunnen vleermuissoorten voorkomen. Er dient een vervolgonderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen (zie voor de optimale onderzoeksperiode Tabel 1). Als er vleermuizen aanwezig zijn, dan dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven.

- ♣ In de bebouwing en de bomen van het plangebied kunnen vleermuissoorten voorkomen. Indien bebouwing wordt gesloopt of dikkere bomen welke geschikt worden geacht voor vleermuissoorten worden gekapt, dan is vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen noodzakelijk (zie voor de optimale onderzoeksperiode Tabel 1). Als er vleermuizen aanwezig zijn, dan dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven.
- ♣ Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken. Als echter zeer ingrijpend begroeiing wordt verwijderd en veel bomen worden gekapt, is vervolgonderzoek naar de functie van deze begroeiing als foerageergebied of als vliegroute wél aan de orde.

Zorgplicht

Voor alle beschermde soorten (alle regimes) geldt de zorgplicht (zie §4.1.1). Teneinde de zorgplicht na te leven kan men voorafgaand aan de werkzaamheden de volgende praktische richtlijnen hanteren:

- ♣ Alle aanwezige bebouwing, vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) kan gefaseerd verwijderd worden. Dit geeft bodembewonende dieren de kans om in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten;
- ♣ Om schade aan vissen en amfibieën te beperken moeten de werkzaamheden aan wateren en oevers zoveel mogelijk worden uitgevoerd in de periode augustus tot en met oktober in verband met de perioden van voortplanting en overwintering.
- ♣ Nieuwe wateren moeten zoveel mogelijk worden aangelegd voorafgaand aan het dempen van bestaande. Uit de te dempen wateren kunnen beschermde amfibieën (alle stadia) of vissen weggevangen worden door de wateren af te dammen en het waterniveau te verlagen. Deze dieren kunnen vervolgens worden overgebracht naar een geschikt water in de nabije omgeving.

Overige natuurwetgeving

Het planperceel is opgenomen als 'weidevogelleefgebied' in de provinciale Structuurvisie van Noord-Holland. Omdat de herinrichting van het terrein de openheid van het gebied vermindert en een (gering) oppervlakteverlies ten gevolg heeft, dient dit plan ter beoordeling voor-gelegd te worden aan de Provincie Noord-Holland.

Tabel 1.

Optimale periode voor uit te voeren vervolgonderzoek naar zwaar beschermde soorten of soortgroepen (Tabel 2 en 3) die zijn aange troffen of worden verwacht in plangebied Langereis 22 te Hoogwoud.

*=één bezoek kan gecombineerd worden met terreinbezoek.

Soort/Soortgroep	Optimale periode		Aantal bezoeken
Vissen			
Bittervoorn	april - november		3
Kleine modderkruiper	april - november		3
Vogels			
Nestenonderzoek	november - half april		1
roofvogels en uilen			
Huisms	april - mei		2
Gierzwaluw	juni - half juli		3
Sperwer	half maart - juni		2-4
Boomvalk	mei t/m augustus		2-4
Ransuil	half maart - juni		2-4
Vleermuizen	Gebiedsfunctie	Periode	Aantal bezoeken
Alle soorten	winterverblijf	december - februari	1
Alle soorten	vliegroutes, foerageergebied	april - november	2*
Alle soorten	verkennend terreinbezoek	april	1
Gewone dwergvleermuis	kraam/zomerverblijf	half mei - half juli	2
	balts/paarverblijven	augustus - oktober	2
Ruige dwergvleermuis	kraam/zomerverblijf	juni - half juli	2
	balts/paarverblijven	augustus - oktober	2
Laatvlieger	kraam/zomerverblijf	juni - half juli	2
	balts/paarverblijven	nvt	2
Gewone grootoorvleermuis	kraam/zomerverblijf	juni - half juli	2
	balts/paarverblijven	april - half mei & half augustus - oktober	2
Meervleermuis	kraam/zomerverblijf	half mei - juli	2
	balts/paarverblijven	augustus - oktober	2
Rosse vleermuis	kraam/zomerverblijf	juni - half juli	2
	balts/paarverblijven	half juni - half juli	2
Watervleermuis	kraam/zomerverblijf	juni - half juli	2
	balts/paarverblijven	augustus - oktober	2

6

Literatuur

- BROEKHUIZEN, S., B. HOEKSTRA, V. VAN LAAR, C. SMEENK & J.B.M. THISSEN (RED.), 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. 3^e herziene druk. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- FLORON, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- JANSSEN, J.A.M., J.H.J. SCHAMINÉE, 2004. *Europese Natuur in Nederland, Soorten van de habitatrichtlijn*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noord-hollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.
- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht.
- MEIJDEN, R. VAN DER, 2005. *Heukels' Flora van Nederland*. 23^e druk. Wolters-Noordhoff, Groningen.
- NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LIBELLENSTUDIE 2002. *De Nederlandse Libellen (Odonata)*. – *Nederlandse Fauna 4*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- NIE, H.W. DE & G. VAN OMMERING, 1998. *Bedreigde en kwetsbare zoetwatervissen in Nederland. Toelichting op de Rode Lijst*. Rapport nr. 33, IKC Natuurbeheer, Wageningen.
- NIE, H.W. DE, 1997. *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*. 2^e herziene druk. Media Publishing Int. bv, Doetinchem.
- NÖLLERT, A, C. NÖLLERT, 2001. *Amfibieëngids van Europa*. TIRION Uitgevers bv, Baarn.
- PETERS, T.M.J., C. VAN ACHTERBERG, W.R.B. HEITMAN, W.F. KLEIN, V. LEFEBER, A.J. VAN LOON, A.A. MABELIS, H. NIEUWENHUIJSEN, M. REEMER, J. DE ROND, J. SMIT, H.H.W. VELTHUIS, 2004. *De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata)* – *Nederlandse Fauna 6*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.

- SDU UITGEVERS, 2002-2007. *Flora- en faunawet, bewerkt en toegelicht door M.A. Huber, mr. drs. D. van der Meijden, J.A.M. van Spaandonk & mr. A.S. Vreugdenhil*. Koninklijke Vermande, Den Haag.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000*. – *Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- STUMPEL, TON, STRIJBOSCH, HENK. 2006. *Veldgids Amfibieën en reptielen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-Advies